

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ‘ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ’ (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα Έκθεση περιλαμβάνει την αιτιολόγηση της αναθεώρησης, τη συνοπτική παρουσίαση των αλλαγών και την αποτύπωση των αναμενόμενων επιπτώσεων των τροποποιήσεων στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης και τους ειδικούς στόχους του Ε.Π..

1. ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Π.

Το Δεκέμβριο του 2013 δημοσιεύτηκε ο Κανονισμός 1311/2013 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 ο οποίος στο άρθρο 7 «Προσαρμογή των κονδυλίων για την πολιτική συνοχής» αναφέρει:

«Για να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερα δυσχερής κατάσταση των κρατών μελών που πλήττονται από την κρίση, το 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επανεξετάσει, μαζί με την τεχνική προσαρμογή για το έτος 2017, τα συνολικά κονδύλια όλων των κρατών μελών στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής που ορίζεται στη σχετική βασική πράξη βάσει των εκάστοτε διαθέσιμων πλέον πρόσφατων στατιστικών και της σύγκρισης, για τα κράτη μέλη που υπόκεινται σε ανώτατα όρια, μεταξύ του σωρευτικού ΑΕγχΠ που θα παρατηρηθεί για τα έτη 2014 και 2015 και του σωρευτικού ΑΕγχΠ που εκτιμήθηκε το 2012. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προσαρμόσει τα εν λόγω συνολικά κονδύλια σε περίπτωση που υπάρχει σωρευτική παρέκκλιση άνω του +/- 5 %. Το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα των προσαρμογών, θετικό ή αρνητικό, δεν θα υπερβαίνει τα 4 δισεκατομμύρια EUR».

Βασικό έρεισμα για την επανεξέταση των κονδυλίων της Πολιτικής Συνοχής το 2016 (review clause), ήταν η χρήση των στατιστικών στοιχείων της τριετίας 2007-2009 για τον υπολογισμό της κατανομής των πόρων της περιόδου 2014-2020, όπου, πέραν του παρωχημένου των στοιχείων, δεν ελάμβανε υπόψη τα αποτελέσματα της κρίσης τα οποία εμφανίστηκαν στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες (κυρίως Ισπανία και Ιταλία), μετά το 2010 και συνεχίζουν να επηρεάζουν την αναπτυξιακή της πορεία.

Το 2016, στη διαδικασία τεχνικής προσαρμογής για το έτος 2017 (COM (2016)311), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε τις συνολικές χορηγήσεις στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» για κάθε κράτος-μέλος για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Η κατανομή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των πρόσθετων πόρων (4 δισεκατομμύρια €) που προέβλεπε το κανονιστικό πλαίσιο κατά το 2016 (technical adjustment process) είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του φακέλου των διαθέσιμων πόρων για την Ελλάδα για την περίοδο 2017-2020 (σε όρους κοινοτικής συνδρομής) κατά 836,6 εκ. ευρώ σε τιμές 2011, ήτοι 970.757.458 € σε τρέχουσες τιμές.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ

Το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, με τη συνεργασία των φορέων πολιτικής, διαμόρφωσε την κατανομή των πρόσθετων πόρων λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές προτεραιότητες, τις επιτακτικές ανάγκες σε επιμέρους τομείς πολιτικής, τις δεσμεύσεις που υπάρχουν σε επίπεδο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αλλά και τους περιορισμούς που απορρέουν από τους Κοινοτικούς Κανονισμούς.

Ειδικότερα, όσον αφορά το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, η κατανομή των πρόσθετων πόρων ενισχύει:

- Τον Θεματικό Στόχο 4 για κάλυψη της αυξημένης ανάγκης να κατευθυνθούν επιπλέον πόροι στην Ενέργεια, οι οποίοι δύνανται να συνδυαστούν και με αντίστοιχη πρόσθετη χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ.

Αναλυτικότερα διαπιστώνονται ανάγκες για :

- την Εξοικονόμηση Ενέργειας στο Δημόσιο και το ευρύτερο Δημόσιο Τομέα μέσω της χρηματοδότησης νέων έργων σημαντικής προστιθέμενης αξίας ως προς τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.
 - την παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ (μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού – θερμότητας) με χρήση ΑΠΕ σε Νοσοκομεία μέσω της χρηματοδότησης νέων έργων σημαντικής προστιθέμενης αξίας ως προς τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.
 - τη συνδυασμένη παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας/τηλεθέρμανση μέσω της χρηματοδότησης της ολοκλήρωσης έργων phasing του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 καθώς και νέων έργων.
- Τον Θεματικό Στόχο 6 για την ολοκλήρωση των έργων διαχείρισης λυμάτων, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό κεκτημένο, με τη χρηματοδότηση αναγκών που θεωρούνται ανελαστικές καθώς, αν η χώρα δεν χρηματοδοτήσει τα απαραίτητα έργα για όλους τους οικισμούς άνω των 2000 κατοίκων, θα κληθεί να καταβάλει πρόστιμα στην Ε.Ε.
 - Τον Θεματικό Στόχο 6 για κάλυψη της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδιασμού για την Διαχείριση των Στερεών Αποβλήτων, που απαιτεί επιπλέον από τους ήδη προγραμματισμένους στο ΕΣΠΑ πόρους.

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την κατανομή είναι αντίστοιχη της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε το 2013, με ορισμένες πρόσθετες πράξεις που απαιτούσε η προσαρμογή του προϋπολογισμού, οι οποίες είχαν αποτυπωθεί στο Παράρτημα του Κανονισμού 1303/2013 (1-6 Παράρτημα VII) και στο Δημοσιονομικό Κανονισμό.

Οι πρόσθετοι πόροι που είναι διαθέσιμοι για προγραμματισμό μέσω της αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΣΠΑ ΣΤΟ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (Κ.Σ.) σε €

Ταμείο	Θεματικός Στόχος	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	Μετάβασης	Περισσότερο Ανεπτυγμένες	Σύνολο
ΕΤΠΑ	ΘΣ 4	23.052.684,00	14.166.361,00	2.780.955,00	40.000.000,00
	ΘΣ 6	115.263.419,00	70.831.804,00	13.904.777,00	200.000.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ		138.316.103,00	84.998.165,00	16.685.732,00	240.000.000,00
ΤΣ	ΘΣ 6		25.097.690,00		25.097.690,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ					265.097.690,00

2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

2.1 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ΜΕΧΡΙ 29/8/2017

Συνοπτικά, η εικόνα της επίδοσης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στις 29/8/2017, σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία ΟΠΣ έχει ως εξής:

- Έχουν ενεργοποιηθεί, πλην ενός, όλοι οι Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ με την έκδοση 79 Προσκήσεων προς τους τελικούς δικαιούχους του Προγράμματος, εκ των οποίων 18 έχουν

εκδοθεί για τους ΑΠ του Τομέα Μεταφορών, 46 για τους ΑΠ του Τομέα Περιβάλλοντος και 15 για τους ΑΠ της Τεχνικής Βοήθειας.

- Έχουν ενταχθεί 230 πράξεις (συμπεριλαμβανομένων και των πράξεων Τεχνικής Βοήθειας). Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ) των ενταγμένων πράξεων ανέρχεται σε 2.739,72 εκατ.€ και αντιστοιχεί σε 52,8% της διαθέσιμης ΣΔΔ του Προγράμματος.
- Οι νομικές δεσμεύσεις των πράξεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανέρχονται σε 1.689,46 εκατ. € ΣΔΔ, ποσό που αντιστοιχεί σε 32,6% της ΣΔΔ του Προγράμματος.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ ανέρχονται σε 425,74 εκατ. € ΣΔΔ που αντιστοιχούν στο 8,2% της ΣΔΔ του Προγράμματος.

Η ανωτέρω πληροφορία αναλύεται στη συνέχεια ανά Άξονα προτεραιότητας, ανά Ταμείο (ΤΣ, ΕΤΠΑ) και κατηγορία Περιφέρειας:

Τομέας Μεταφορών

ΑΠ	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	ΣΔΔ Προσλήσεων (%) επί του ΑΠ	ΣΔΔ Εντάξεων (%) επί του ΑΠ	ΣΔΔ Νομικών Δεσμεύσεων (%) επί του ΑΠ	Καταχωρημένες Δαπάνες ΟΠΣ (%) επί του ΑΠ
01	ΤΣ	ΑΑ	95,2	48,2	30,5	17,1
02	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένες				
03	ΤΣ	ΑΑ	100	17,5	13,0	8,5
04	ΕΤΠΑ	Μετάβασης	100	56,9	56,2	13,1
05	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	0	0,0	0,0	0,0
		Μετάβασης	100	72,1	65,6%	14,0%
06	ΤΣ	ΑΑ	100	43,3	30,7	11,6
07	ΤΣ	ΑΑ	55,7	0,0	0,0	0,0
08	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	98,9	107,3	90,4	11,6
09	ΤΣ	ΑΑ	64,5	56,6	52,7	10,7

Τομέας Περιβάλλοντος

ΑΠ	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Προσλήσεις (%) επί του ΑΠ	Εντάξεις (%) επί του ΑΠ	Νομικές Δεσμεύσεις (%) επί του ΑΠ	Καταχωρημένες Δαπάνες ΟΠΣ (%) επί του ΑΠ
10	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	29,6	0,0	0,0	0,0
		Μετάβασης		34,2	0,0	0,0
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		4,2	0,0	0,0
11	ΤΣ	ΑΑ	4,1	3,8	3,7	1,4
12	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	28,8	18,4	2,1	0,0
		Μετάβασης		12,0	1,6	0,1
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		1,9	0,3	0,0
13	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	41,2	0,0	0,0	0,0
		Μετάβασης		19,9	1,4	0,0
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		28,1	0,8	0,0
14	ΤΣ	ΑΑ	58,8	52,1	17,0	6,7

Τεχνική Βοήθεια

ΑΠ	ΤΑΜΕΙΟ	Κατηγορία Περιφέρειας	Προσκλήσεις (%) επί του ΑΠ	Εντάξεις (%) επί του ΑΠ	Νομικές Δεσμεύσεις (%) επί του ΑΠ	Καταχωρημένες Δαπάνες ΟΠΣ (%) επί του ΑΠ
15	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Αναπτυγμένες	44,2	5,2	0,5	0,3
		Μετάβασης		2,5	0,3	0,2
		Περισσότερο Αναπτυγμένες		2,0	0,9	0,6
16	ΤΣ	ΑΑ	58,7	3,8	3,7	1,4

2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ΣΤΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ 4 ΚΑΙ 6

Θεματικός Στόχος 4

Στον **Θεματικό Στόχο 4**, το αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ αξιοποιεί πόρους ΕΤΠΑ (ύψους 117,5 εκ. € ΣΔΔ) για την έξυπνη διαχείριση της ενέργειας σε δημόσιες υποδομές και κτίρια, την αξιοποίηση του δυναμικού συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης (ΣΥΘΗΑ), την προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, καθώς και για τη διεύρυνση της χρήσης της τηλεθέρμανσης.

- Όσον αφορά στην έξυπνη διαχείριση της ενέργειας σε δημόσιες υποδομές και κτίρια, η ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος για την επίτευξη υψηλής ενεργειακής απόδοσης αποτελεί έναν από τους πλέον στρατηγικούς τομείς επένδυσης της χώρας.

Τον Δεκέμβριο του 2014 εκπονήθηκε από το Υ.Π.ΕΝ έκθεση μακροπρόθεσμης στρατηγικής (2014-2050) για την ανακαίνιση του αποτελούμενου από κατοικίες και εμπορικά κτίρια, δημόσια και ιδιωτικά, εθνικού κτιριακού αποθέματος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση. Η πρώτη περίοδος υλοποίησης της στρατηγικής αυτής αφορά το διάστημα μέχρι το 2020 και αποτελεί την κρίσιμη φάση κατά την οποία απαιτείται να ληφθούν μέτρα ενίσχυσης στον τομέα βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων μέσω των ανακαινίσεων.

Σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση απαιτείται να αυξηθεί το ποσοστό ανακαινιζόμενων κτιρίων, δεδομένου ότι το υφιστάμενο κτιριακό απόθεμα αποτελεί τον τομέα με τις περισσότερες δυνατότητες για εξοικονόμηση ενέργειας. Ειδικότερα για τα κτίρια που ανήκουν σε δημόσιους φορείς και αντιπροσωπεύουν σημαντικό μερίδιο του κτιριακού αποθέματος, η ίδια Οδηγία 2012/27/ΕΕ αναγνωρίζει τον υποδειγματικό ρόλο τους αναφορικά με την ενεργειακή αποδοτικότητα. Στο πλαίσιο αυτό διατίθενται πρόσθετοι πόροι για την ενεργειακή αναβάθμιση/ανακαίνιση κτιρίων της Γενικής και Κεντρικής Κυβέρνησης με έμφαση σε ιδιαίτερα ενεργοβόρα κτίρια.

- Όσον αφορά στην αξιοποίηση του δυναμικού συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης (ΣΥΘΗΑ), στο πλαίσιο της ενεργειακής αναβάθμισης προωθούνται δράσεις εγκατάστασης μονάδων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού – θερμότητας ή χρήσης ΑΠΕ σε νοσοκομεία.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω Οδηγίας 2012/27/ΕΕ απαιτείται να υιοθετηθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αξιοποίηση ολόκληρου του υφιστάμενου δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας η οποία θα περιλαμβάνει εξοικονόμηση στον ενεργειακό εφοδιασμό και στους τομείς τελικής χρήσης. Συγχρόνως, θα πρέπει να ενισχυθούν οι διατάξεις της οδηγίας 2004/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για την προώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ανάγκες για υλοποίηση έργων ΣΥΘΗΑ σε όλες τις κατηγορίες Περιφερειών της χώρας, διατίθενται πρόσθετοι πόροι για την υλοποίηση σχετικών έργων (α) στις Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (για τις οποίες ο αρχικός προγραμματισμός διάθεσης πόρων ήταν αρκετά περιορισμένος), και (β) στις Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (για τις οποίες στο αρχικά εγκεκριμένο πρόγραμμα δεν υπήρχε σχετική πρόβλεψη).

- Όσον αφορά την προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας επιδιώκεται η βελτίωση των επιχειρηματικών, εμπορικών και τουριστικών δραστηριοτήτων, καθώς και η ενίσχυση των δραστηριοτήτων αναψυχής και πολιτισμού, μέσω ολοκληρωμένων και συνεκτικών δράσεων προώθησης της αστικής αναζωογόνησης σε διαδημοτικό επίπεδο και σε υποβαθμισμένες κυρίως περιοχές με πρακτικές εφαρμογές που οδηγούν –μεταξύ άλλων- σε χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και σε βελτίωση του θερμικού ισοζυγίου της περιοχής. Δεν διατίθενται πρόσθετοι πόροι από τη ρήτρα αναθεώρησης του Προγράμματος. Παράλληλα, εξορθολογίζεται το πόσο των διαθέσιμων πόρων από το Πρόγραμμα για σχετικές δράσεις.
- Όσον αφορά στη διεύρυνση της χρήσης τηλεθέρμανσης, ολοκληρώνονται έργα τηλεθέρμανσης (phasing από το ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013) που χωροθετούνται σε Περιφέρειες σε Μετάβαση, για τα οποία απαιτούνται πρόσθετοι πόροι από τη ρήτρα αναθεώρησης του Προγράμματος (ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες χρηματοδότησης τους). Επιπλέον, αξιοποιείται ένα μέρος από τους πρόσθετους πόρους και για νέα έργα.

Θεματικός Στόχος 6

Στον **Θεματικό Στόχο 6**, το αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ αξιοποιεί σημαντικούς πόρους Ταμείου Συνοχής (πόροι ύψους 1,9 δις. € ΣΔΔ) καθώς και πόρους ΕΤΠΑ (πόροι ύψους 25 εκατ. € ΣΔΔ) για την υλοποίηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου σε όλες τις περιφέρειες της χώρας.

Οι δύο κυριότερες κατηγορίες δράσεων που έχουν περιληφθεί στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα υπό τον Θεματικό Στόχο 6 αφορούν στη συγχρηματοδότηση δράσεων σχετικά (α) με τη διαχείριση λυμάτων (με πόρους ύψους 642 εκατ. €) και (β) με τη διαχείριση στερεών απόβλητων (με πόρους ύψους 855 εκατ. €). Αμφότερες οι προαναφερόμενες δράσεις, συνδέονται με ανελαστικές υποχρεώσεις της χώρας, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό κεκτημένο, για τις οποίες έχουν αναληφθεί δεσμεύσεις με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης.

Ειδικότερα:

- Στις δράσεις υποδομών διαχείρισης λυμάτων, πέραν των εν γένει αυξημένων αναγκών που καταγράφονται στην επικράτεια, το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ έχει περιλάβει επιπλέον τα εν εξελίξει «phasing» έργα αρμοδιότητας ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, των οποίων η υλοποίηση έχει ξεκινήσει ήδη στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (ΕΠ-ΠΕΡΑΑ) 2007-2013. Το πλήθος και το ύψος των απαιτούμενων πόρων για την ολοκλήρωση των παραπάνω έργων έχει μεταβληθεί σε σχέση με το σχεδιασμό του αρχικά εγκεκριμένου ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, καθώς κατά το «κλείσιμο» του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 χαρακτηρίστηκαν ως «phasing» περισσότερα (σε πλήθος) έργα από εκείνα που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και με περισσότερους απαιτούμενους πόρους για την ολοκλήρωσή τους.

Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ήδη καταγραφεί οι ανάγκες (έργα υποδομής και ωριμότητα αυτών) καθώς και οι αντίστοιχοι απαιτούμενοι πόροι για την ολοκλήρωση των υποδομών διαχείρισης λυμάτων (ανά κατηγορία περιφέρειας) με βάση την εφαρμογή της σχετικής Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ (οικισμοί Β' και Γ' Προτεραιότητας). Σύμφωνα με αυτή την ανάλυση, και με δεδομένη την αξιοποίηση όλων των πόρων των εκχωρήσεων από τις ΕΥΔ/ΠΕΠ, οι ανάγκες για την υλοποίηση των έργων διαχείρισης λυμάτων αρμοδιότητας ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ υπερβαίνουν σημαντικά τους διαθέσιμους πόρους του αρχικά εγκεκριμένου ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Πιο συγκεκριμένα, μόνο για τα εν εξελίξει «phasing» έργα διαχείρισης λυμάτων αρμοδιότητας ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, οι απαιτούμενοι πόροι υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους του Προγράμματος κατά περίπου 280 εκατ. € ΣΔΔ (σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα σχετικές Αποφάσεις Ένταξης στο ΟΠΣ). Πρόκειται για έργα που στην πλειονότητά τους είναι ήδη συμβασιοποιημένα και με την ολοκλήρωσή τους καλύπτονται οι ανελαστικές υποχρεώσεις της χώρας ως προς την εφαρμογή της Οδηγίας 91/271 σε περίπου 100 οικισμούς Γ' Προτεραιότητας.

- Στην κατηγορία διαχείρισης στερεών απόβλητων καταγράφονται, επίσης, ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης έργων για την εφαρμογή του Εθνικού Στρατηγικού Προγράμματος Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων, του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και των αναθεωρημένων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ).

Η ανταπόκριση σε σχετική Πρόσκληση της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, ανέδειξε τις αυξημένες ανάγκες, καθώς υπεβλήθησαν προτάσεις για έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων ανά την επικράτεια, οι οποίες υπερβαίνουν κατά πολύ τους διαθέσιμους πόρους του Προγράμματος.

2.3 ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Στόχος της προτεινόμενης αναθεώρησης είναι η ενσωμάτωση των πρόσθετων διαθέσιμων πόρων των παραπάνω δύο Θεματικών στόχων στο Πρόγραμμα μεταξύ των Αξόνων Προτεραιότητας του Τομέα Περιβάλλοντος, στους οποίους καταγράφονται ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες.

Τα κύρια σημεία της προτεινόμενης αναθεώρησης, όπως προκύπτουν με εφαρμογή των ανωτέρω κατευθύνσεων, έχουν ως εξής:

✓ **Αξιοποίηση των πρόσθετων πόρων ΕΤΠΑ του Θεματικού Στόχου 4 για την ενίσχυση του Άξονα Προτεραιότητας 10.**

Σύμφωνα με την πορεία υλοποίησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (βλ. Κεφ. 2.1 ανωτέρω) δεν καταγράφεται σημαντική πρόοδος στην ενεργοποίηση και υλοποίηση του ΑΠ 10 σε ότι αφορά τους πόρους των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 4c (Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης) και 4e (Πρώθηση στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδίως τις αστικές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, των καθαρών αστικών μεταφορών και των σχετικών μέτρων άμβλυνσης και προσαρμογής).

Επισημαίνεται ότι, η περιορισμένη υλοποίηση δράσεων της Επενδυτικής Προτεραιότητας 4c του ΑΠ 10 οφείλεται στην καθυστέρηση εκπλήρωσης της αιρεσιμότητας 4.1, η οποία αφορά τη θέσπιση μέτρων για τη διασφάλιση των ελάχιστων απαιτήσεων που αφορούν στην ενεργειακή απόδοση κτηρίων. Η εκπλήρωση της αιρεσιμότητας ικανοποιήθηκε με τη δημοσίευση της ΚΥΑ έγκρισης του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων. Ο ΚΕΝΑΚ εγκρίθηκε με την υπ' αρ. ΔΕΠΕΑ/οικ. 178581 Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας "Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων" και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 2367Β/12.07.2017.

Δεδομένου ότι πλέον έχει εκπληρωθεί η σχετική αιρεσιμότητα, και έχει εξειδικευτεί σημαντικό μέρος των διαθέσιμων από τον αρχικό προγραμματισμό πόρων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, εκτιμάται ότι η πρόοδος θα επιταχυνθεί δυναμικά.

Ταυτόχρονα, λόγω των αυξημένων αναγκών για την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού, που προκύπτει από τις υποχρεώσεις της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και συγκεκριμένα των απαιτήσεων των Άρθρων 5 και 7 αυτής (βλ. Κεφ. 2.2 ανωτέρω), μέρος των πρόσθετων πόρων θα αξιοποιηθεί στις Κατηγορίες Παρέμβασης (12) – «Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή)» και (013) – «Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα» του Προγράμματος.

Παράλληλα, για την περαιτέρω ενίσχυση των παραπάνω δράσεων, πόροι του αρχικού προγραμματισμού που θα διατίθεντο σε δράσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 4e (για την προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας) και δεν έχουν ακόμα ενεργοποιηθεί, θα αξιοποιηθούν για δράσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 4c.

Το συνολικό ποσό Κοινοτικής Συνδρομής με το οποίο ενισχύεται η Επενδυτική Προτεραιότητα 4c ανέρχεται σε 35.947.139 €, εκ των οποίων 25.833.639 € προέρχονται από τους πρόσθετους πόρους της ρήτρας αναθεώρησης και 10.113.500 € από την εσωτερική μεταφορά πόρων από την Επενδυτική Προτεραιότητα 4e.

Τέλος, ένα μέρος των πρόσθετων πόρων (14.166.361€ Κοινοτική Συνδρομή) αξιοποιείται για έργα διεύρυνσης της χρήσης τηλεθέρμανσης. Πρόκειται για ανελαστικά απαιτούμενους πόρους, όπως αυτοί έχουν προκύψει από τον διαχωρισμό του φυσικού αντικείμενου στα δύο έργα phasing από το ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 (Μεγάλο Έργο: Τηλεθέρμανση Φλώρινας και σύνηθες έργο: Τηλεθέρμανση Κοζάνης) κατά το «κλείσιμο» του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ. Οι εν λόγω απαιτούμενοι πόροι δεν μπορούν να καλυφθούν από τους διαθέσιμους πόρους της επενδυτικής προτεραιότητας 4g στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

✓ **Αξιοποίηση των πρόσθετων πόρων Ταμείου Συνοχής του Θεματικού Στόχου 6 για την ενίσχυση του Άξονα Προτεραιότητας 14.**

Το πρόσθετο ποσό, των 25.097.690 € από το Ταμείο Συνοχής, το οποίο κατανέμεται υποχρεωτικά από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς σε έργα επιλέξιμα από το Ταμείο Συνοχής, δηλαδή σε έργα Περιβάλλοντος και Μεταφορών μέσω του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020, θα αξιοποιηθεί για έργα διαχείρισης λυμάτων αρμοδιότητας διαχείρισης ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Ειδικότερα, οι πρόσθετοι πόροι θα καλύψουν τη χρηματοδότηση phasing έργων που χωροθετούνται σε Περιφέρειες Περισσότερο Αναπτυγμένες (Περιφέρεια Αττικής και Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου).

✓ **Αξιοποίηση των πρόσθετων πόρων ΕΤΠΑ του Θεματικού Στόχου 6 για τη δημιουργία νέου Άξονα Προτεραιότητας (Άξονας Προτεραιότητας 14B: Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος - Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων (ΕΤΠΑ)).**

Ο νέος Άξονας Προτεραιότητας θα περιλαμβάνει δράσεις για τη διαχείριση λυμάτων και τη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Το συνολικό ποσό Κοινοτικής Συνδρομής του Άξονα ανέρχεται σε 200.000.000€.

Ειδικότερα:

- **Για δράσεις διαχείρισης λυμάτων στον ΑΠ 14B θα αξιοποιηθούν πόροι ΕΤΠΑ, ύψους 160.000.000 € ΚΣ, σε δύο κατηγορίες Περιφερειών: (α) τις Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες και (β) τις Περιφέρειες σε Μετάβαση, με βάση την εφαρμογή της σχετικής Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ (οικισμοί Β' και Γ' Προτεραιότητας).**

Από τους πρόσθετους αυτούς πόρους θα συγχρηματοδοτηθούν κυρίως έργα «phasing» από το ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013, αρμοδιότητας ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, για την ολοκλήρωση των οποίων οι απαιτούμενοι πόροι είναι σημαντικοί και δεν μπορούν να καλυφθούν από τους διαθέσιμους πόρους του υφιστάμενου ΑΠ 14 του αρχικά εγκεκριμένου ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (βλ. Κεφ. 2.2 ανωτέρω). Τα εν λόγω έργα βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης με σημαντικό ύψος εκτελεσμένων δαπανών.

- **Για δράσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων στον ΑΠ 14B θα αξιοποιηθούν πόροι ΕΤΠΑ ύψους 40.000.000 € ΚΣ, σε δύο κατηγορίες Περιφερειών: (α) τις Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες και (β) τις Περιφέρειες σε Μετάβαση, με έμφαση στις νησιωτικές Περιφέρειες όπου καταγράφονται αυξημένες ανάγκες για συγχρηματοδότηση σχετικών έργων.**

Πιο συγκεκριμένα, οι διαθέσιμοι πρόσθετοι πόροι στις Περιφέρειες σε Μετάβαση θα αξιοποιηθούν για τις νησιωτικές Περιφέρειες Ιονίων Νήσων και Βορείου Αιγαίου, ενώ οι διαθέσιμοι πρόσθετοι πόροι για τις Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες θα αξιοποιηθούν για τη νησιωτική Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καθώς και για την Περιφέρεια Αττικής.

Από αυτούς θα συγχρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις σχετικά με την ανάπτυξη δικτύων οικιακής κομποστοποίησης και επιτόπιας μηχανικής κομποστοποίησης βιοαποβλήτων, την ανάπτυξη

δικτύων χωριστής συλλογής ανακυκλωσίμων και βιοαποβλήτων, τη δημιουργία Πράσινων Σημείων, την ανάπτυξη δικτύων ΣΜΑ & σταθμών μεταφόρτωσης για τα ανακυκλώσιμα απόβλητα (ΣΜΑΥ), μονάδες ανάκτησης βιοαποβλήτων ή/και υπολειμματικών συμμείκτων αστικών αποβλήτων Νήσων και τη διαμόρφωση χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων Νήσων.

Ο χρηματοδοτικός πίνακας του Προγράμματος, μετά την εφαρμογή των παραπάνω προσαρμογών, διαμορφώνεται, συγκριτικά με εκείνον του Αρχικά Εγκεκριμένου Προγράμματος, ως εξής:

Α.Π.	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	ΚΣ Αρχικό Πρόγραμμα	ΚΣ (1η αναθεώρηση)	Μεταβολή (%)
01	Τ.Σ.		281.247.815,00	281.247.815,00	0,00
02	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένες	173.000.000,00	173.000.000,00	0,00
03	Τ.Σ.		430.000.000,00	430.000.000,00	0,00
04	ΕΤΠΑ		100.000.000,00	100.000.000,00	0,00
05	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	16.298.720,00	16.298.720,00	0,00
		Μετάβασης	33.200.000,00	33.200.000,00	0,00
06	Τ.Σ.		50.045.000,00	50.045.000,00	0,00
07	Τ.Σ.		72.500.000,00	72.500.000,00	0,00
08	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	670.557.585,00	670.557.585,00	0,00
09	Τ.Σ.		448.333.000,00	448.333.000,00	0,00
10	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	33.683.000,00	56.735.684,00	68,44
		Μετάβασης	21.763.500,00	35.929.861,00	65,09
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες	38.553.500,00	41.334.455,00	7,21
11	Τ.Σ.		98.171.734,00	98.171.734,00	0,00
12	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	11.080.000,00	11.080.000,00	0,00
		Μετάβασης	4.941.487,00	4.941.487,00	0,00
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες	26.840.918,00	26.840.918,00	0,00
13	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	0,00	0,00	0,00
		Μετάβασης	1.399.153,00	1.399.153,00	0,00
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες	2.599.746,00	2.599.746,00	0,00
14	Τ.Σ.		1.739.936.902,00	1.765.034.592,00	1,44
15	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	12.870.876,00	12.870.876,00	0,00
		Μετάβασης	4.975.472,00	4.975.472,00	0,00
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες	3.414.607,00	3.414.607,00	0,00
16	Τ.Σ.		58.504.396,00	58.504.396,00	0,00
14B	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	0,00	115.263.419,00	ΝΕΟΣ
		Μετάβασης	0,00	70.831.804,00	ΝΕΟΣ
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες	0,00	13.904.777,00	ΝΕΟΣ
ΣΥΝΟΛΟ			4.333.917.411,00	4.599.015.101,00	6,12

2.4 ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΤΟΥ Ε.Π. ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ Ε.Π.

Οι Ειδικοί στόχοι των Αξόνων Προτεραιότητας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν τροποποιούνται κατά την 1^η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Παραμένουν ως έχουν και συνεχίζουν να εξυπηρετούν την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Προγράμματος (βλ. Κεφάλαιο 3 κατωτέρω). Διαφοροποιείται μόνον η σχετική βαρύτητα ορισμένων Ειδικών στόχων του Τομέα Περιβάλλοντος σε σχέση με τους υπολοίπους, ώστε να αντικατοπτρίζονται πιο αποτελεσματικά οι προτεραιότητες του Τομέα στο πλαίσιο των εξελισσόμενων αναγκών (βλ. Κεφ. 2.2 και 2.3 ανωτέρω).

Οι Ειδικοί Στόχοι του Προγράμματος, όπως διαμορφώνονται με βάση την ανωτέρω προσέγγιση αναθεώρησης του Προγράμματος, παρουσιάζονται συνοπτικά στη συνέχεια.

Άξονας Προτεραιότητας 01: Διευρωπαϊκό Σιδηροδρομικό Δίκτυο & Συνδέσεις (ΤΣ)

Στρατηγικοί Στόχοι στους οποίους συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

A - Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών), οδικών και σιδηροδρομικών και περαιτέρω ανάπτυξη/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων).

B - Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών.

Ειδικός Στόχος 1:

Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ/Π

Ειδικός Στόχος 5:

Ενίσχυση των συνδυασμένων εμπορευματικών μεταφορών με διασύνδεση του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ με λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ και γειτονικούς αναπτυξιακούς πόλους

Ειδικός Στόχος 10:

Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στο σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ με ταυτόχρονη εξοικονόμηση ενέργειας

Άξονας Προτεραιότητας 02: Διευρωπαϊκό Σιδηροδρομικό Δίκτυο (ΕΤΠΑ)

Στρατηγικοί Στόχοι στους οποίους συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

A - Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών), οδικών και σιδηροδρομικών και περαιτέρω ανάπτυξη/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων).

B - Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών.

Ειδικός Στόχος 1:

Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ/Π

Ειδικός Στόχος 6:

Ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών (επιβατικών και εμπορευματικών) με την επέκταση / αναβάθμιση του Προαστιακού Σιδηροδρομού Αττικής

Άξονας Προτεραιότητας 03: Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο και Οδική Ασφάλεια (ΤΣ)

Στρατηγικοί Στόχοι στους οποίους συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

A - Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών), οδικών και σιδηροδρομικών και περαιτέρω ανάπτυξη/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων).

Γ - Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών.

Ειδικός Στόχος 2:

Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του αναλυτικού ΔΟΔ

Ειδικός Στόχος 3:

Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων

Άξονας Προτεραιότητας 04: Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο (ΕΤΠΑ)

Στρατηγικοί Στόχοι στους οποίους συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

A - Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών), οδικών και σιδηροδρομικών και περαιτέρω ανάπτυξη/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων).

Γ - Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών.

Ειδικός Στόχος 2:

Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του αναλυτικού ΔΟΔ

Ειδικός Στόχος 3:

Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων

Άξονας Προτεραιότητας 05: Περιφερειακή Κινητικότητα και Συνδεσιμότητα Νησιωτικών και Απομακρυσμένων Περιοχών (ΕΤΠΑ)

Στρατηγικός Στόχος στον οποίο συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

A - Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών), οδικών και σιδηροδρομικών και περαιτέρω ανάπτυξη/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων).

Ειδικός Στόχος 4:

Ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιπων ορεινών / παραμεθόριων / απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών για την αντιμετώπιση κοινωνικών / αναπτυξιακών προβλημάτων

Άξονας Προτεραιότητας 06: Θαλάσσιες Μεταφορικές Υποδομές και Ασφάλεια Ναυσιπλοΐας(ΤΣ)

Στρατηγικοί Στόχοι στους οποίους συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

A - Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών), οδικών και σιδηροδρομικών και περαιτέρω ανάπτυξη/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων).

Β - Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών.

Γ - Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών.

Ειδικός Στόχος 7:

Εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών λιμένων του βασικού ΔΕΔ-Μ στο διάδρομο Αδριατικής – Ιονίου

Ειδικός Στόχος 8:

Ενίσχυση της ασφάλειας των θαλάσσιων επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών και της αποτελεσματικότητας της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα

Άξονας Προτεραιότητας 07: Αεροπορικές Μεταφορικές Υποδομές και Ασφάλεια Αεροναυτιλίας(ΤΣ)

Στρατηγικοί Στόχοι στους οποίους συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

Α - Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών), οδικών και σιδηροδρομικών και περαιτέρω ανάπτυξη/αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων).

Γ - Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών.

Ειδικός Στόχος 9:

Βελτίωση της συνδεσιμότητας και του επιπέδου εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ

Ειδικός Στόχος 11:

Βελτίωση της ασφάλειας αεροναυτιλίας και εγκαταστάσεων σε περιφερειακά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ

Άξονας Προτεραιότητας 08: Καθαρές Αστικές Μεταφορές (ΕΤΠΑ)

Στρατηγικός Στόχος στον οποίο συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

Δ - Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων).

Ειδικός Στόχος 12:

Προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός) στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης

Άξονας Προτεραιότητας 09: Καθαρές Αστικές Μεταφορές & Βελτίωση Αστικού Περιβάλλοντος (ΤΣ)

Στρατηγικός Στόχος στον οποίο συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

Δ - Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων).

Ειδικός Στόχος 13:

Προώθηση των καθαρών αστικών μεταφορών (Μετρό) στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας

Ειδικός Στόχος 14:

Προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας με εστίαση στο παραλιακό μέτωπο

Όπως προαναφέρθηκε, οι Ειδικοί στόχοι των Άξονων Προτεραιότητας 10 και 14 του τομέα περιβάλλοντος του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, δεν τροποποιούνται ως προς την κατεύθυνση και τη στόχευσή τους.

Εντούτοις, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα (βλ. Κεφ. 2.2) κάποιοι εξ αυτών ενισχύονται με την αξιοποίηση πρόσθετων πόρων της ρήτρας αναθεώρησης του Προγράμματος με στόχο την επιδίωξη διατήρησης του περιβαλλοντικού κεκτημένου.

Άξονας Προτεραιότητας 10: Εφαρμογή Στρατηγικών Επίτευξης Χαμηλών Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα με Έμφαση στις Αστικές Περιοχές (ΕΤΠΑ)

Στρατηγικός Στόχος στον οποίο συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

Θ - Αστική Αναζωογόνηση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα

Ειδικός Στόχος 15:

Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα

Ειδικός Στόχος 16:

Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές

Ειδικός Στόχος 17:

Διεύρυνση της χρήσης της τηλεθέρμανσης

Με βάση την προτεινόμενη 1^η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ οι Ειδικοί Στόχοι 15 και 17 ενισχύονται με πρόσθετους πόρους. Παράλληλα, μέρος των πόρων του Ειδικού Στόχου 16 θα αξιοποιηθούν για την περαιτέρω ενίσχυση του Ειδικού Στόχου 15.

Άξονας Προτεραιότητας 11: Εφαρμογή Στρατηγικών Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων (ΤΣ)

Στρατηγικός Στόχος στον οποίο συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

Z - Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων

Ειδικός Στόχος 18:

Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας στις κλιματικές αλλαγές

Ειδικός Στόχος 19:

Πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από πλημμύρες

Άξονας Προτεραιότητας 12: Στρατηγικές και Δράσεις Προώθησης της Ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ)

Στρατηγικός Στόχος στον οποίο συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

E - Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων

H - Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας

Θ - Αστική Αναζωογόνηση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα

Ειδικός Στόχος 20:

Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας

Ειδικός Στόχος 21:

Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας

Ειδικός Στόχος 22:

Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη

Άξονας Προτεραιότητας 13: Στρατηγικές και Δράσεις Προώθησης της Ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας (ΕΤΠΑ)

Στρατηγικός Στόχος στον οποίο συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

- Ε - Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων
- Η - Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
- Θ - Αστική Αναζωογόνηση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα

Ειδικός Στόχος 23:

Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας.

Ειδικός Στόχος 24:

Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας.

Ειδικός Στόχος 25:

Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας.

Άξονας Προτεραιότητας 14: Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος - Προαγωγή της Αποδοτικής Χρήσης των Πόρων (ΤΣ)

Στρατηγικός Στόχος στον οποίο συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

- Ε - Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων
- Η - Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
- Θ - Αστική Αναζωογόνηση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα

Ειδικός Στόχος 26:

Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης

Ειδικός Στόχος 27:

Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης

Ειδικός Στόχος 28:

Βελτίωση της διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης Ρυπασμένων Χώρων από Βιομηχανικά - Επικίνδυνα Απόβλητα

Ειδικός Στόχος 29:

Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)

Με βάση την προτεινόμενη 1η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ο Ειδικός Στόχος 29 ενισχύεται με πρόσθετους πόρους.

Ειδικός Στόχος 30:

Προστασία και Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων

Ειδικός Στόχος 31:

Βελτίωση της Ποιότητας και της Επάρκειας των Υδατικών Πόρων

Ειδικός Στόχος 32:

Ανάσχεση της Απώλειας της Βιοποικιλότητας και της Υποβάθμισης των Λειτουργιών των Οικοσυστημάτων

Ειδικός Στόχος 33:

Προώθηση της αστικής αναζωογόνησης με ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις εμβληματικού χαρακτήρα

Άξονας Προτεραιότητας 15: Τεχνική Βοήθεια (ΕΤΠΑ)

Ειδικός Στόχος 34:

Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής των Αξόνων Προτεραιότητας ΕΤΠΑ του Προγράμματος

Άξονας Προτεραιότητας 16: Τεχνική Βοήθεια (ΤΣ)

Ειδικός Στόχος 35:

Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων των Αξόνων Προτεραιότητας ΕΤΠΑ του Προγράμματος

Ειδικός Στόχος 36:

Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής των Αξόνων Προτεραιότητας ΤΣ του Προγράμματος

Ειδικός Στόχος 37:

Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων των Αξόνων Προτεραιότητας ΤΣ του Προγράμματος

Άξονας Προτεραιότητας 14β: Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος – Διαχείριση Υγρών και Στερεών Αποβλήτων (ΕΤΠΑ)

Στρατηγικός Στόχος στον οποίο συμβάλει ο Άξονας Προτεραιότητας:

Ε - Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων

Ειδικός Στόχος 26:

Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης

Ειδικός Στόχος 27:

Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης

Ειδικός Στόχος 29:

Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)

Με βάση την προτεινόμενη 1^η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ οι Ειδικοί Στόχοι 26, 27 και 29 ενισχύονται με πρόσθετους πόρους.

3. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΕΠ-ΕΠ

Η στρατηγική της χώρας στον **Τομέα των Μεταφορών (ΤτΜ)** για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2014-2020 περιλαμβάνεται στην 4η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα (ΧΠ) του ΕΣΠΑ 2014 -2020 «*Ανάπτυξη, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη*» (ΧΠ4), με βασική επιδίωξη την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Μεταφορών και προώθηση των συνδυασμένων Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), ενώ συγχρόνως οι Μεταφορές συμβάλλουν στην ΧΠ 3 «*Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον*», με συμβολή στην ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και τη μείωση του θορύβου, και την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας μέσω ανάπτυξης συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον. Οι ΧΠ 4 και 3 υλοποιούνται σε ότι αφορά τις Μεταφορές στο πλαίσιο των Θεματικών Στόχων (ΘΣ) 7 και 4.

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για τις Μεταφορές έχουν διατυπωθεί ως ακολούθως:

- A) Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών και σιδηροδρομικών) και περαιτέρω ανάπτυξη / αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων),
- B) Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών,
- Γ) Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών,
- Δ) Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων).

Η προτεινόμενη 1^η αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ διατηρεί αναλλοίωτο τον χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους για τον τομέα Μεταφορών. Στο πλαίσιο της προτεινόμενης 1^{ης} αναθεώρησης, οι Άξονες Προτεραιότητας που αφορούν τις Μεταφορές (ΑΠ 1 έως και 9) παραμένουν αναλλοίωτοι, δεδομένου ότι δεν ενισχύονται από τους πρόσθετους πόρους που διατίθενται στο Πρόγραμμα.

Η λογική της παρέμβασης (Intervention Logic) που είχε διαμορφωθεί στο πλαίσιο του σχεδιασμού του Προγράμματος παραμένει αναλλοίωτη και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Τομέα και την επίτευξη των ανωτέρω στρατηγικών στόχων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Η αναθεώρηση δεν επιφέρει αλλαγές στη στόχευση του Προγράμματος σε επίπεδο στρατηγικών και ειδικών στόχων για τις Μεταφορές, η δομή του Προγράμματος στο σκέλος των Μεταφορών παραμένει ως είχε και η υλοποίηση του περιεχομένου των ΑΠ Μεταφορών προχωρεί όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί, με όλους τους ΑΠ Μεταφορών πλην του ΑΠ2 ενεργοποιημένους.

Η στρατηγική της χώρας στον **Τομέα του Περιβάλλοντος (ΤτΠ)** για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2014-2020 περιλαμβάνεται στην 3η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα (ΧΠ) του ΕΣΠΑ 2014 -2020 «*Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον*» (ΧΠ3), με βασική επιδίωξη τη μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον με αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλά επίπεδα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, παράλληλα με την προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Η ΧΠ3 αναλύεται στους Θεματικούς Στόχους (ΘΣ) 4, 5 και 6 και εστιάζει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με προτεραιότητα στην υλοποίηση έργων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας που άπτονται του **Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΠεΚ)**, κυρίως στη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων. Η προτεραιότητα αυτή αντικατοπτριζόταν ευθέως στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για το Περιβάλλον έχουν διατυπωθεί ως ακολούθως:

- E) Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ6.

- Z) Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο κυρίως του ΘΣ5, αλλά και των ΘΣ4 και ΘΣ6.
- H) Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ6.
- Θ) Αστική Αναζωογόνηση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα , που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο των ΘΣ4 και ΘΣ6.

Η προτεινόμενη 1^η αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν επιφέρει αλλαγή του χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους για τον τομέα Περιβάλλοντος.

Η λογική της παρέμβασης (Intervention Logic) για το Περιβάλλον, η οποία είχε διαμορφωθεί στο πλαίσιο του αρχικού σχεδιασμού του Προγράμματος, παραμένει αναλλοίωτη και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Τομέα και την επίτευξη των ανωτέρω στρατηγικών στόχων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Η υλοποίηση αυτής της λογικής της παρέμβασης ενισχύεται περαιτέρω με τη διάθεση πρόσθετων πόρων, ώστε να καλυφθούν περισσότερες από τις τρέχουσες ανάγκες του Τομέα σε ότι αφορά τα έργα διαχείρισης λυμάτων και στερεών αποβλήτων, καθώς και για τα έργα στήριξης της ενεργειακής απόδοσης και διεύρυνσης της χρήσης τηλεθέρμανσης (Ενέργειας).

Στόχος είναι η περαιτέρω ενίσχυση της συμβολής του Προγράμματος στις προσπάθειες της Χώρας σχετικά με τη συμμόρφωση με το ΕΠεΚ και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ανάμεσα στα λοιπά κράτη μέλη.

Η δομή και η λογική σχεδιασμού των ΑΠ του τομέα Περιβάλλοντος παραμένει αναλλοίωτη. Ενισχύεται με μέρος των πρόσθετων πόρων, καθώς και με μέρος των πόρων του Ειδικού Στόχου 16, η επίτευξη των Ειδικών Στόχων 15 και 17 στο πλαίσιο του ΑΠ10, και με μέρος των πρόσθετων πόρων η επίτευξη των Ειδικών Στόχων 26, 27 και 29, μέσω (α) αύξησης των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ14 και (β) δημιουργίας νέου ΑΠ14β για ενίσχυση της συμβολής του Προγράμματος στον στρατηγικό στόχο Ε. Η λογική της παρέμβασης του ΑΠ 14β είναι ταυτόσημη με εκείνη του ΑΠ14 σε ότι αφορά τον στρατηγικό στόχο Ε και τους Ειδικούς Στόχους 26, 27 και 29.

Οι προτεραιότητες του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, των ΘΣ4 και ΘΣ6, που ενισχύονται στο πλαίσιο της προτεινόμενης Αναθεώρησης περιλαμβάνουν:

- ✓ **Στο πλαίσιο του ΘΣ4**
 - ο την έξυπνη διαχείριση της ενέργειας σε δημόσιες υποδομές και κτίρια,
 - ο την αξιοποίηση του δυναμικού συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης (ΣΥΘΗΑ) και
 - ο τη διεύρυνση της χρήσης τηλεθέρμανσης.
- ✓ **Στο πλαίσιο του ΘΣ6**
 - ο τη σταδιακή ικανοποίηση των απαιτήσεων του ΕΠεΚ στον τομέα των υγρών αποβλήτων
 - ο τη σταδιακή ικανοποίηση των απαιτήσεων του ΕΠεΚ στον τομέα των στερεών αποβλήτων

4. ANAMENOMENA OΦEΛH

Τα κύρια οφέλη από την προτεινόμενη αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ συνοψίζονται ως εξής:

- Η εκπλήρωση ανειλημμένων υποχρεώσεων της χώρας, υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας, που άπτονται του ΕΠεΚ.
- Η ολοκλήρωση σημαντικών έργων «phasing» του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 και η χρηματοδότηση πρόσθετων νέων έργων.

- Η διασφάλιση της συνδυασμένης βέλτιστης απορρόφησης των διαθέσιμων κοινοτικών πόρων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των εκχωρημένων στα ΠΕΠ πόρων, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι Εθνικοί πόροι που απαιτούνται, οι οποίοι δεν είναι εύκολο να διατεθούν στο πλαίσιο της τρέχουσας δημοσιονομικής κατάστασης.
- Η περεταίρω εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και το ευρύτερο Δημόσιο Τομέα μέσω της χρηματοδότησης νέων έργων σημαντικής προστιθέμενης αξίας ως προς τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.
- Η αύξηση του μεριδίου παραγωγής ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ (μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού – θερμότητας).
- Η κεφαλαιοποίηση των ωφελειών από τη διεύρυνση της χρήσης τηλεθέρμανσης.
- Η δυνατότητα χρηματοδότησης μεγαλύτερου αριθμού έργων συλλογής, διαχείρισης και επεξεργασίας απορριμμάτων, καθώς σύμφωνα με τους αναθεωρημένους ΠΕΣΔΑ εμφανίζονται σημαντικές ανάγκες εξασφάλισης πρόσθετων πόρων.
- Η δυνατότητα χρηματοδότησης όσο το δυνατό μεγαλύτερου αριθμού έργων για την ολοκλήρωση των υποδομών διαχείρισης λυμάτων (ανά κατηγορία περιφέρειας κατ' εφαρμογή της σχετικής Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ (οικισμοί Β' και Γ' Προτεραιότητας).